

СТУДИЈА О ПРОЦЕНИ ЕМИСИЈА ЗАГАЂУЈУЋИХ МАТЕРИЈА У АТМОСФЕРУ ОД САОБРАЋАЈА НА ДРЖАВНИМ ПУТЕВИМА I И II РЕДА

Емисије штетних гасова пореклом из друмског транспорта имају значајан утицај на климатске промене изазване ефектом стаклене баште, чиме се озбиљно угрожава одрживи развој друштва. На иницијативу Европске агенције за заштиту животне средине, Јавно предузеће „Путеви Србије“, Сектор за стратегију, пројектовање и развој иницирало је израду Студије о процени емисија загађујућих материја у атмосферу од саобраћаја на државним путевима I и II реда, помоћу које ће се доћи до података о годишњим емисијама гасова из друмског саобраћаја који утичу на глобалне климатске промене.

Циљ израде Студије, урађене у Институту саобраћајног факултета Универзитета у Београду, је испуњене законске и међународне обавезе извештавања у складу са Законима донетим у мају 2009. године. Прорачуни емисија су рађени коришћењем модела COPERT IV, софтверског алата финансираног и признатог од стране Европске агенције за заштиту животне средине. Студија представља логичан наставак пројекта *Одређивање количина емитованих гасовитих загађујућих материја пореклом од друмског саобраћаја применом Copert IV модела Европске агенције за животну средину* (<http://www.sepa.gov.rs/download/copert.pdf>). Осим што су прорачуни вршени за период 2010 – 2012. и што је направљена ревизија свих прорачуна емисија из претходног рада, који је покривао период од 1990. – 2009. Због примене нове верзије софтвера, у Студији су приказане годишње емисије загађивача по деоницама на државној путној мрежи првог и другог реда.

Утврђивање емисија загађујућих материја у друмском саобраћају је веома комплексно и захтевало је примену великог броја улазних параметара – квалитет горива, климатолошки услови, возни парк и подаци о активностима возила. Моделирање се користи и за прогнозу емисије загађујућих материја и представља основу за доношење одлука приликом креирања политике смањења негативног утицаја на животну средину прогнозираног развоја друмског саобраћаја.

Студија треба да омогући формирање информационог система мониторинга утицаја друмског саобраћаја на квалитет ваздуха у Републици Србији кроз праћење количина емитованих загађујућих материја. Самим тим информациони систем задовољиће потребе израде дела годишњег Извештаја о стању животне средине у Републици Србији, који се односи на емисије из мобилних извора.